R O M Â N I A
CURTEA DE APEL BUCUREŞTI
SECŢIA A VIII-A CONTENCIOS ADMINISTRATIV ŞI FISCAL
Dosar nr. 12445/2/2010

Sentinţa civilă nr. 5602
Şedinţa publică din 04.10.2011
Curtea constituită din:
Preşedinte: Alina Şuţu
Grefier: Miron-Cornel Olaru

Pe rol se află soluţionarea cererii de chemare în judecată formulate de reclamantul CONSILIUL NAŢIONAL PENTRU STUDIEREA ARHIVELOR SECURITĂŢII în contradictoriu cu pârâtul LOTREAN CONSTANTIN.

La apelul nominal făcut în şedinţă publică au răspuns reclamantul, reprezentat de consilier juridic .... şi pârâtul, personal.

S-a făcut referatul cauzei de către grefierul de şedinţă care învederează instanţei că obiectul pricinii este acţiune în constatare şi *procedura de citare este legal îndeplinită.*

Reclamantul, prin consilier juridic, precizează că nu înţelege să se folosească de înscrisul denumit „chitanţă" contestat de pârât.

Curtea ia act de faptul că reclamantul nu se foloseşte de înscrisul denumit „chitanţă" datat 01.06.1988 ale cărui scris şi semnătură sunt contestate de pârât, acesta nemaifiind reţinut în ansamblul probator depus în susţinerea acţiunii.

Pârâtul, personal, arată că nu mai are alte cereri, menţionând că s-au făcut maşinaţiuni împotriva sa.

Nemaifiind cereri de formulat, excepţii de invocat sau probe de administrat, Curtea acordă cuvântul pe fondul acţiunii.

Reclamantul, prin consilier juridic, solicită admiterea acţiunii astfel cum a fost formulată şi constatarea calităţii pârâtului de colaborator al Securităţii. Solicită a se avea în vedere că şi pârâtul a recunoscut relaţia şi colaborarea cu Securitatea.

Pârâtul, personal, arată că nu se poate contesta modul de acţionare al organelor Securităţii, respectiv presiuni, şantaj, astfel cum a arătat în întâmpinare. Au fost exercitate presiuni asupra sa şi asupra familiei sale. Tatăl său era pădurar, putea fi dat afară din serviciu, iar soţia sa nu lucra. Precizează că nu poate explica situaţia în mod exact după 23 de ani, avea şi rude în străinătate, fiind vorba despre mai multe aspecte care trebuie avute în vedere.

C U R T E A,

Asupra cauzei de faţă constată următoarele:

Prin cererea înregistrată pe rolul acestei instanţe la data de 17.12.2010, reclamantul CONSILIUL NAŢIONAL PENTRU STUDIEREA ARHIVELOR SECURITĂŢII a solicitat a se constata calitatea de colaborator al Securităţii în ce-l priveşte pe pârâtul LOTREAN CONSTANTIN.

În fapt, arată că pârâtul ocupă funcţia de Consilier Local al Comunei Sadu, judeţul Sibiu şi, conform prevederilor art. 3 lit. g) coroborat cu art. 5 alin. 1 teza II din OUG nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar şi deconspirarea Securităţii, aprobată cu modificări şi completări prin Legea nr. 293/2008, Consiliul Naţional pentru Studierea Arhivelor Securităţii verifică din oficiu, sub aspectul constatării calităţii de lucrător sau de colaborator al Securităţii, persoanele care candidează, au fost alese sau numite în demnităţile sau funcţiile prevăzute la art. 3 lit. b) - h^1).

Precizează că, astfel cum rezultă şi din cuprinsul Notei de Constatare nr. DI/I/134/18.01.2010, pârâtul Lotrean Constantin a fost recrutat la data de 07.04.1988, pentru încadrarea operativă a IM Mârşa, secţia 910, dată la care a semnat şi un Angajament, având numele conspirativ de colaborator „ION".

Astfel, solicită reclamantul CNSAS a se aprecia asupra calităţii de colaborator al Securităţii în ceea ce îl priveşte pe pârât, analizând relevanţa materialelor furnizate de acesta, în lumina prevederilor art. 2 lit. b) din O.U.G. nr. 24/2008. Norma citată descrie,

sub aceeaşi denumire generică, 3 posibilităţi de relaţie benevolă cu structurile de represiune ale aparatului comunist, impunând îndeplinirea unor condiţii specifice fiecărei categorii.

Astfel, pentru colaborarea prin furnizare de informaţii trebuie îndeplinite cumulativ condiţia ca informaţiile furnizate Securităţii, indiferent sub ce formă, să se refere la activităţi sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist, şi, a doua condiţie, ca aceste informaţii să vizeze îngrădirea drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului.

În ce priveşte prima condiţie, aceasta este îndeplinită. Menţionează reclamantul nota informativă furnizată de pârât la data de 28.07.1988 (dosar nr. R 302700 - cotă CNSAS, vol. 2, fila 8) în care pârâtul a informat următoarele: „Din discuţiile purtate cu A. G., strungar la secţia 810, referitor la relaţiile româno-maghiare, nu şi-a exprimat o poziţie proprie, dar a afirmat că <oricum e mai bine în Ungaria, unde omul este liber şi are drepturi mai multe>. Susnumitul este bine pregătit profesional, inteligent, şi după părerea mea este tipul omului şmecher care ştie să se eschiveze de la discuţii care nu-i convin". Informaţia a fost de primă sesizare, „A. G. nu a mai fost semnalat până în prezent organelor de securitate", şi pe baza ei s-a dispus lucrarea prin mapă de verificare a persoanei semnalate.

Informaţii despre comentarii negative la adresa situaţiei din ţară au fost furnizate de pârât şi prin notele informative din datele de 12.05.1988 (dosar nr. R 302700 - cotă CNSAS, vol. 2, fila 14) şi 19.04.1988 (dosar nr. R 302700 - cotă CNSAS, vol. 2, fila 19): „despre numitul G.V. am aflat următoarele: /.../ este slab pregătit profesional, guraliv, face comentarii despre orice situaţie, manifestându-şi nemulţumirea faţă de unele aspecte din ţara noastră. La domiciliu este un gospodar slab, neocupându-se de activităţile agricole specifice zonei. Are un fiu care lucrează la sculărie şi care îi seamănă. S-a făcut membru de partid la o vîrstă înaintată, nu din convingere, ci pentru a-i uşura fiului său intrarea la o şcoală a M.I."; „Vă informez în legătură cu A.I., /.../ Este încăpăţânat în discuţii, chiar dacă spune o prostie o susţine. Face comentarii în legătură cu anumite aspecte din uzină, având soluţii pentru astfel de situaţii, dar ei nu ar pune mâna pentru rezolvarea lor. Comentează totodată negativ unele situaţii din ţară."

În perioada comunistă, orice comentariu negativ la adresa organelor de partid şi de stat, constituia motiv suficient de declanşare a unor măsuri pe linie de Securitate, lucru dovedit şi prin hotărârea de urmărire mai sus menţionată.

În susţinerea acţiunii, reţine reclamantul şi notele informative în care pârâtul Lotrean Constantin a informat despre persoane care audiază şi colportează ştirile transmise de postul de radio „Europa Liberă". Astfel, despre un lăcătuş la atelierul Autoutilări, pârâtul a relatat următoarele: „din când în când face comentarii pe marginea ştirilor transmise de <Europa Liberă>". De asemenea, despre un alt coleg de serviciu a informat astfel: „În cadrul secţiei 810 lucrează numitul G.I., care face deseori comentarii pe marginea ştirilor transmise de postul de radio <Europa Liberă>, atât în secţie cât mai ales în trenul cu care face naveta la Tălmaciu. Din câte cunosc, în trenul cu care muncitorii fac naveta există diferite grupuri în care se discută astfel de ştiri." Informaţia a fost de primă sesizare, „G.I. nu a mai fost semnalat organelor de securitate", şi pe baza ei s-a dispus lucrarea prin mapă de verificare a respectivei persoane.

Menţionează reclamantul că este de notorietate faptul că, înainte de anul 1989, postul de radio „Europa Liberă" a avut în permanenţă o poziţie anticomunistă, fiind atent monitorizat de organele de Securitate. În acest context, audierea şi eventual colportarea ştirilor transmise de acest post de radio, reprezenta o atitudine potrivnică regimului comunist, persoanele semnalate intrând în atenţia Securităţii.

Pe lângă materialele informative prezentate mai sus, se reţine şi nota informativă furnizată de pârât la data de 26.07.1988, semnată cu numele conspirativ „ION" (dosar nr. R 302700 - cotă C.N.S.A.S., vol. 2, fila 9), în care domnia sa a informat următoarele: „Vă informez în legătură cu S.D., lucrează ca fierar la secţia 510 atelier Prototipuri, este pocăit, şi, din câte îl cunosc face propagandă religioasă, îndemnându-i şi pe alţii să îmbrăţişeze credinţa lui. Propaganda se manifestă prin tălmăciri din Biblie, şi printr-o atitudine împotriva celor care îi combat ideile. Propaganda o face oriunde se iveşte un prilej de discuţie pe astfel de teme." Este evident că, denunţarea de către pârât a existenţei unor persoane ce desfăşurau activităţi religioase şi care încercau să atragă noi adepţi, se înscria în sfera delaţiunilor ce se refereau la atitudini potrivnice regimului şi care erau de natură a produce consecinţe negative asupra celor vizaţi. Discuţiile de natură religioasă erau atent

monitorizate de organele de securitate, având în vedere contextul ideologic în care acestea au avut loc, - „îngrijorarea față de menținerea sentimentului religios la cote ridicate a determinat autoritățile de la București să inițieze în anii 1960 - 1980 acțiuni de <educare științifică și de combatere a misticismului și obscurantismului din conștiința maselor>. Grupările minoritare, atât cele legale cât și cele interzise, dețineau un loc special în cadrul acestor veritabile campanii antireligioase." (Raport final - Comisia Prezidențială pentru Analiza Dictaturii Comuniste din România, București, 2006, fila 470)

Faptul că pârâtul a furnizat informații de interes pentru organele de Securitate rezidă și din Notele de analiză întocmite de ofițeri: „În perioada de referință [1980-1989], sursa a furnizat un număr de 19 materiale informative, de valoare operativă, din diverse compartimente ale întreprinderii, și despre diferite persoane, /.../ a furnizat informații despre persoanele aflate în baza de lucru, informații de primă sesizare despre persoane pretabile la fapte antisociale, despre persoane propuse a se deplasa în interes de serviciu în străinătate în acțiunea <Atlas>". Precizează reclamantul că pentru informațiile furnizate pârâtul Lotrean Constantin a fost recompensat la data de 01.06.1988 cu suma de 400 lei.

În ce privește cea de-a doua condiție, ca informațiile furnizate să vizeze îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, și aceasta este îndeplinită deoarece nu se poate reține că furnizarea unor informații de asemenea natură nu a fost făcută conștient, având reprezentarea clară a faptului că relatări ca cele prezentate anterior nu rămâneau fără urmări. Altfel spus, prin furnizarea acestor informații, pârâtul a conștientizat că asupra persoanelor la care s-a referit în delațiunea sa se pot lua măsuri de urmărire și verificare (încălcarea dreptului la viață privată), și, prin urmare, a vizat această consecință.

Conchide reclamantul că informațiile furnizate de pârât au vizat îngrădirea dreptului la viață privată, prevăzut de art. 17 din Pactul Internațional privind Drepturile Civile și Politice, a dreptului la libertatea conștiinței și a religiei, prevăzut de Constituția României din 1965, coroborat cu art. 19 din Pactul Internațional privind Drepturile Civile și Politice.

În drept, a invocat art. 3 lit. g), art. 2 lit. b), art. 5 alin. 1, art. 8 lit. a), art. 11 alin. 1 din OUG nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, aprobată cu modificări și completări prin Legea 293/2008, coroborate cu art. 31 alin. 1 și art. 35 alin. 5, lit. a) din Regulamentul de organizare și funcționare al CNSAS adoptat prin Hotărârea nr. 2/2008, și art. 112 C.p.civ.

Pârâtul a formulat întâmpinare, la 22.06.2011, solicitând respingerea acțiunii ca neîntemeiată și nelegală și a se constata că nu a fost colaborator al Securității. Arată că, astfel cum se poate vedea din analiza notelor scrise de el, acestea nu erau decât simple bârfe, pe care le cunoștea toată lumea din fabrică și care nu au atras niciun fel de efecte negative asupra persoanelor respective. Precizează că nu a beneficiat de niciun avantaj, ci a semnat acel angajament și notele informative doar din frica de a nu-și pierde libertate și poate din doza de naivitate pe care o avea la acea vârstă.

Precizează și faptul că înscrisul depus la dosar de către reclamant, denumit „chitanță", datat 01.06.1988, nu este scris și nu este semnat de el, neprimind nicio sumă de bani.

În ședința publică din 04.10.2011, reclamantul CNSAS a precizat că renunță la folosirea înscrisului „chitanță" în ansamblul materialului probator depus în susținerea acțiunii, Curtea luând act de aceasta.

Analizând actele depuse la dosar și susținerile părților în raport de prevederile legale incidente, Curtea reține următoarele:

Pârâtul a semnat angajamentul de colaborare cu Securitatea la data de 07.04.1988 (fila 40).

Acesta a furnizat în scris, prin nota din 28.07.1988 (fila 55), semnată sub numele conspirativ „Ion", informații referitoare la A.G. care a afirmat că „oricum e mai bine în Ungaria, unde omul este liber și are drepturi mai multe".

Conform mențiunilor ofițerului de securitate, „A. G. nu a mai fost semnalat până în prezent organelor de securitate". Pe baza notei s-a dispus lucrarea prin mapă de verificare a persoanei semnalate și „să se stabilească în continuare activitatea politică a acestuia, relații, intenții evaziune".

Prin nota din 26.07.1988 (fila 56), pârâtul a informat despre S.D., care „este pocăit, și, din câte îl cunosc face propagandă religioasă, îndemnându-i și pe alții să îmbrățișeze credința lui. Propaganda se manifestă prin tălmăciri din Biblie, și printr-o atitudine împotriva celor care îi combat ideile. Propaganda o face oriunde se ivește un prilej de discuție pe astfel de teme."

La data de 26.05.1988, pârâtul a scris și semnat sub numele „Ion" nota (fila 58) referitoare la D.G. care „face comentarii pe marginea știrilor transmise de <Europa Liberă>".

La 12.05.1988 pârâtul scrie și semnează nota de informații privind pe G.V. care „face comentarii despre orice situație, manifestându-și nemulțumirea față de unele aspecte din țara noastră".

Aceleași „comentarii negative ale unor realități din țară" sunt semnalate de pârât organelor de securitate și la 19.04.1988, în nota referitoare la A.I. (fila 71)

Prin nota din 10.05.1988, pârâtul declară despre alt coleg de serviciu, G.I., care „face deseori comentarii pe marginea știrilor transmise de postul de radio <Europa Liberă>, atât în secție cât mai ales în trenul cu care face naveta la Tălmaciu. Din câte cunosc, în trenul cu care muncitorii fac naveta există diferite grupuri în care se discută astfel de știri."

În drept,

Conform art. 2 lit. b teza I din O.U.G. nr. 24/2008, prin „colaborator al Securității" se înțelege „persoana care a furnizat informații, indiferent sub ce formă, precum note și rapoarte scrise, relatări verbale consemnate de lucrătorii Securității, prin care se denunțau activitățile sau atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist și care au vizat îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului".

Curtea apreciază că informațiile furnizate de pârât conform notelor sus menționate fac referire la atitudini care sunt potrivnice regimului comunist- intențiile de evaziune, comentarea emisiunilor ascultate la postul de radio „Europa Liberă", comentarii negative privind despre nivelul de trai, comparativ cu alte țări, acțiuni de prozelitism religios, *vizând îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului*- dreptul la viață privată al persoanelor, a dreptului la libertatea de exprimare și libertatea opiniilor prevăzut de art. 28 din Constituția României din 1965, coroborat cu art. 19 din Pactul Internațional cu privire la Drepturile Civile și Politice și dreptului la libertatea conștiinței și a religiei, prevăzut de Constituția României din 1965, coroborat cu art. 19 din Pactul Internațional privind Drepturile Civile și Politice.

PENTRU ACESTE MOTIVE,
ÎN NUMELE LEGII,
HOTĂRĂȘTE

Admite acțiunea formulată de reclamantul CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIEREA ARHIVELOR SECURITĂȚII, cu sediul în București, str. Matei Basarab nr. 55-57, sector 3, în contradictoriu cu pârâtul LOTREAN CONSTANTIN, domiciliat în Comuna Sadu, ..., județul Sibiu.

Constată calitatea pârâtului de colaborator al Securității.

Cu drept de recurs în 15 zile de la comunicare.

Pronunțată în ședință publică azi, 04.10.2011.

PREȘEDINTE, GREFIER,

Definitivă și irevocabilă prin dec. nr. 779/14.02.2013 în dos. 12445/2/2010